

ЧИ є ПРОЕКТ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ № 1658 КОДИФІКОВАНИМ АКТОМ?

Єрьоменко В. В.,

доцент кафедри трудового права
Національного юридичного університету
ім. Ярослава Мудрого,
канд. юрид. наук, доцент

1. Кодифікація являє собою впорядкування норм права, що супроводжується переробкою їх змісту, об'єднанням нормативного матеріалу в єдину, логічно узгоджену, побудовану на наукових принципах систему. Кодифікація поряд з інкорпорацією є видами систематизації нормативно-правового матеріалу. Систематизація – це діяльність з упорядкування та об'єднання нормативних актів, приведення їх до єдиної, певної системи.

Автори проекту Трудового кодексу України в пояснівальній записці (розділ 1. «Обґрунтування необхідності прийняття акта») проголошують, що він є **новим кодифікованим актом**. Кодифікованим актом можна вважати той, який відповідає двом критеріям:

(а) переробка змісту більшості норм, що становлять галузь певних суспільних відносин;

(б) об'єднання нормативних актів (нормативного матеріалу).

Що стосується першого критерію, то йому проект формально відповідає, тому що він запроваджує нові норми, поняття, положення. Інша річ – смислові, правова й наукова цінність запропонованих змін. Як мінімум, більшість новел проекту Трудового кодексу є спірними й змістово неузгодженими про що, зокрема, свідчать зауваження Головного юридичного управління Верховної Ради України, підготовлені до другого читання від 20.07.2017 року. Окрім того, постає питання про відповідність проекту Трудового кодексу України Конституції України та міжнародним договорам (угодам), у яких бере участь Україна. На жаль, сьогодні значних наукових досліджень у цьому напрямку немає. На моє переконання, є підстави стверджувати, що за вищевказаним критерієм Проект не відповідає правилам законодавчої техніки по систематизації трудового законодавства.

Ще більш очевидною є невідповідність проекту Закону № 1658 другому критерію, за яким цей акт вважається кодифікованим. У чому проявляється об'єднання нормативних актів (нормативного матеріалу) в цьому Проекті? На мій погляд, виключно у тому, що згідно з пунктом 9 прикінцевих та переходічних положень скасовується чинність трьох законів (окрім КЗпП): «Про оплату праці», «Про відпустки», «Про визначення розміру збитків, завданих підприємству, установі,

організації розкраданням, знищеннем (псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей». При цьому значна кількість інших законів не втрачає чинності і не зазнає змін.

2. Проект Трудового кодексу був проголосований у 1-му читанні 05.11.2015 р. Яку ж концепцію Трудового кодексу обрали народні обранці? В пояснівальній записці цей Проект називається реформою трудового законодавства. В розділі 2. «Цілі і завдання прийняття акта» автори мають на меті визначення основних механізмів реалізації передбачених Конституцією України трудових прав і гарантій працівників. Аналіз Проекту показує, що його головною метою є скасування чинного КЗпП України як акта соціальної спрямованості. Це прямо суперечить ст. 1 Конституції України в тому, що Україна є соціальною, правовою державою. Автори приховують той факт, що сутністю цієї «реформи» є так звана «лібералізація» трудового законодавства на користь роботодавців. Таким чином, концепція Проекту № 1685 має антисоціальний, антиконституційний, антиправовий характер. Окремо треба вказати, що цей Проект має антинауковий характер, оскільки підриває підвалини, на яких будується й функціонує трудове право як галузь права.